

نگاهی به بازار ICT در ترکیه

کشور ترکیه با جمعیتی حدود 73 میلیون نفر از جمله بازارهای نوپا، ولی به سرعت در حال گسترش ICT در سطح منطقه و حتی جهان به حساب می آید.

سرویس ترکیه/خبرگزاری آران
 خبرگزاری آران/سرویس ترکیه: ارزش بازار ICT ترکیه در سال 2005 به 17/7 میلیارد دلار رسید. در این میان ارزش بازار مخابرات این کشور در سال گذشته میلادی 13/8 میلیارد دلار بود که رقمی چشمگیر به حساب می آید. انتظار می رود ارزش بازار مخابرات ترکیه تا پایان سال جاری به بیش از 20 میلیارد دلار برسد.
 به گزارش خبرگزاری آران به نقل از واحد مرکزی خیر، کشور ترکیه با جمعیتی حدود 73 میلیون نفر از جمله بازارهای نوپا، ولی به سرعت در حال گسترش ICT در سطح منطقه و حتی جهان به حساب می آید. رشد بازار ICT ترکیه از نیمه دوم دهه 90 میلادی آغاز شد و علی رغم برخی فراز و نشیب ها به خصوص در اوایل قرن بیست و یکم به طور مرتب ادامه یافته است. ارزش بازار ICT ترکیه در سال 2005 به 17/7 میلیارد دلار رسید. در این میان ارزش بازار مخابرات این کشور در سال گذشته میلادی 13/8 میلیارد دلار بود که رقمی چشمگیر به حساب می آید. انتظار می رود ارزش بازار مخابرات ترکیه تا پایان سال جاری به بیش از 20 میلیارد دلار برسد.

برخلاف این رشد مناسب، مسوولان حوزه ICT در ترکیه معتقدند بازار ICT این کشور هنوز کوچک است. در سال گذشته نیمی از بازار IT ترکیه مربوط به سخت افزار، 33 درصد مربوط به خدمات و باقیمانده آن در حوزه نرم افزار بوده است. نکته قابل ذکر دیگر نرخ پایین مالکیت رایانه شخصی در ترکیه است. در شرایطی که 50 درصد از جمعیت ترکیه زیر 25 سال سن دارند، تنها حدود 10 درصد ساکنان این کشور رایانه دارند. دولت ترکیه که افزایش ضریب مالکیت رایانه های شخصی را از جمله عوامل کلیدی برای گسترش ICT در این کشور می داند، پس از پایان بحران اقتصادی سال 2001 این کشور برنامه های مختلفی را به اجرا گذارده که در نتیجه آن فروش رایانه های رومیزی از 344 هزار دستگاه در سال 2002 به یک میلیون و 30 هزار دستگاه در سال 2005 و فروش رایانه های لپ تاپ از 68 هزار واحد در سال 2002 به 570 هزار واحد در سال 2005 رسیده است.

البته در صورتی که ارقام مربوط به فروش رایانه های بی نام و نشان را هم به حساب آوریم، میزان کل رایانه های رومیزی و لپ تاپ به فروش رفته در این کشور از مرز 2/2 میلیون دستگاه فراتر می رود. در حال حاضر هیچ یک از قطعات اصلی رایانه ها در کشور ترکیه تولید نمی شود و کارخانجات محلی تنها در زمینه مونتاژ رایانه فعال هستند. در این شرایط افزایش صادرات نرم افزار مهم ترین دغدغه ترک ها به حساب می آید. با این وجود سهم نرم افزار در بازار IT ترکیه تنها 14 درصد است. نکته دیگر آنکه در سال 2000 ترکیه 96 درصد نیازهای خود در حوزه ICT را از راه واردات تامین می کرد که این رقم در سال 2005 به 85 درصد کاهش یافته است.

بزرگ ترین بازیگران خارجی عرصه مخابرات در ترکیه را اریکسون، زیمنس، آکاتل و نورتل تشکیل می دهند. در همین حال مایکروسافت، IBM، Logo، اوراکل، SUN و Likom بزرگ ترین صادرکنندگان نرم افزار و «Beko، Escort، Vestel، Pell» و HP، Avea و Epson بزرگ ترین تامین کنندگان سخت افزار در ترکیه هستند. همچنین Turkcell، Telsim و TT&TIM (حاصل ادغام Aycell و Aria) سه اپراتور عمده تلفن همراه در ترکیه هستند.

چشم انداز آتی

بازار ICT ترکیه بازاری جوان و نوپاست و تا رسیدن به بلوغ خود راه طولانی در پیش دارد. ضریب نفوذ 26 درصدی تلفن ثابت، 55 درصدی تلفن همراه و 14 درصدی اینترنت این مسئله را ثابت می کند. همان طور که آمار قبلی نشان می دهد، بازار مخابرات ترکیه پیشروترین بخش از بازار ICT این کشور است. اجرای سیاست آزادسازی در بخش مخابرات از سال 2000، پایان بخشیدن به انحصار غولی هم چون Turk Telekom در سال 2004، تعقیب سیاست های لیبرالیستی اتحادیه اروپا در حوزه اقتصاد و حمایت جدی از بخش خصوصی از جمله مهم ترین عوامل رشد بازار مخابرات ترکیه به حساب می آید.

در چنین شرایطی ورود دو بازیگر جدید یعنی Oger Telecom و Uodafone به حوزه مخابرات ترکیه در سال 2005 این بازار را گرمی بخشید. در این میان Turkcell و Avea هم از سرمایه گذاری های 350 و 300 میلیون دلاری در بخش مخابرات در سال 2006 خیر دادند که نویدبخش کاهش قیمت خدمات تلفن ثابت و همراه در این کشور و بهبود کیفیت خدمات و زیرساخت های شبکه ای است. اما کارشناسان از رشد 25 درصدی بازار IT ترکیه در سال جاری خبر می دهند. آنان معتقدند، این رشد در سال 2009 به 13 درصد و در سال 2015 به 4 درصد کاهش می یابد که حاصل بلوغ نسبی این بازار است.

دولت ترکیه از سال 2003 اجرای طرح بلندپروازانه ای را در حوزه IT آغاز کرده است که از جمله آن ها می توان به E-Transformation و پروژه های متعدد دولت الکترونیکی اشاره کرد. در سال 2003 تنها حدود سه درصد از مردم ترکیه از خدمات دولت الکترونیکی استفاده می کردند، اما دولت این کشور که رویای پیوستن به اتحادیه اروپا را در سر دارد، چاره ای جز ارتقای استانداردهای ICT در این کشور ندارد و به همین علت مجبور است میزان استفاده از خدمات دولت الکترونیکی در ترکیه را به رقمی بین 10 تا 20 درصد برساند که حداقل استاندارد قابل قبول از نظر کشورهای اروپای غربی است. ثبت خرید و فروش زمین، رایانه خدمات بهداشتی و درمانی و به خصوص سفارش دارو، پرداخت انواع مالیات و اجرای فرآیند اتوماسیون در این زمینه از مهم ترین اقدامات دولت ترکیه در این بخش است. همچنین قانون امضای الکترونیکی از ژوئیه سال 2004 در ترکیه به امضا درآمد و قانون جامع ارتباطات الکترونیکی این کشور نیز زمینه را برای ارتقای تجارت الکترونیکی در این کشور فراهم آورد.

در پایان بد نیست به این نکته هم اشاره کنیم که دولت ترکیه خود را تنها موید و حامی شرکت های ICT این کشور و به خصوص صاحبان مشاغل کوچک و متوسط می داند و از هرگونه دخالت مستقیم در این بازار خودداری می کند. در حال حاضر حدود سه میلیون

شرکت کوچک و متوسط تجاری در ترکیه وجود دارد که 90 درصد آن ها فاقد زیرساخت های IT هستند، اما دولت ترکیه به دنبال تغییر این وضعیت در پنج سال آینده است.
پایان پیام.